



2016/2272(INI)

11.4.2017

AVIZ

al Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară

destinat Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor

referitor la un ciclu de viață mai lung al produselor: beneficii pentru
consumatori și întreprinderi
(2016/2272(INI))

Raportoare pentru aviz: Christel Schaldemose

PA_NonLeg

SUGESTII

Comisia pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară recomandă Comisiei pentru piața internă și protecția consumatorilor, competentă în fond, includerea următoarelor sugestii în propunerea de rezoluție ce urmează a fi adoptată:

- A. întrucât, având în vedere dependența Uniunii de importurile de materii prime și epuizarea rapidă a unei cantități semnificative de resurse naturale pe termen scurt, recuperarea cât mai multor resurse în interiorul Uniunii și consolidarea tranziției către o economie circulară constituie o provocare-cheie;
- B. întrucât prelungirea ciclului de viață al produselor ar trebui avută în vedere în contextul nevoii de schimbare generală în ceea ce privește tipul de producție și consum și ca parte a tranziției către o economie circulară; întrucât utilizarea mai eficientă a resurselor ar aduce, de asemenea, economii nete substanțiale întreprinderilor, autorităților publice și consumatorilor din Uniune, reducând, în același timp, emisiile anuale totale de gaze cu efect de seră și impactul produselor asupra mediului;
- C. întrucât trebuie să se țină seama de Regulamentul (UE) 2015/2120 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2015 de stabilire a unor măsuri privind internetul deschis și de modificare a Directivei 2002/22/CE privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații și a Regulamentului (UE) nr. 531/2012 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii, precum și de orientările de punere în aplicare corespunzătoare ale Oficiului Organismului Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Comunicațiilor Electronice (OAREC);
- D. întrucât cel de al șaptelea Program de acțiune pentru mediu impune măsuri specifice pentru îmbunătățirea durabilității și a posibilității de reparare și reutilizare și pentru prelungirea duratei de viață a produselor;
- E. întrucât răspunderea extinsă a producătorilor joacă un rol important în acest sens;
- F. întrucât raportul „Creșterea internă: o viziune privind economia circulară pentru o Europă competitivă” elaborat de Ellen MacArthur Foundation demonstrează în mod clar oportunitățile pe care le implică trecerea la noi modele de afaceri, cum ar fi vânzarea de servicii în loc de produse;
- G. întrucât pentru crearea unui model de economie circulară este nevoie de implicarea factorilor de decizie politică, a cetățenilor și a întreprinderilor și de schimbări nu doar în ceea ce privește proiectarea și vânzarea de produse și servicii, ci și la nivelul mentalității și al așteptărilor consumatorilor și al activității comerciale, prin crearea de noi piețe care să răspundă la schimbările modelelor de consum și să evolueze spre utilizarea, reutilizarea și schimbul de produse, contribuind astfel la extinderea duratei de viață utilă a acestora și la crearea de produse competitive, durabile și sustenabile;
- H. întrucât există multe corpuri de iluminat în care becurile nu pot fi înlocuite, ceea ce poate conduce la probleme în cazul în care un bec nu mai funcționează, dacă pe piață apar becuri mai noi, mai eficiente sau dacă preferința clientului, de exemplu în ceea ce privește culoarea luminii emise, se schimbă, deoarece trebuie să fie înlocuit întregul corp de

iluminat;

- I. întrucât, pe măsură ce economia circulară se dezvoltă, trebuie să se ia măsuri suplimentare pentru a încuraja posibilitatea de reparare, adaptabilitatea, capacitatea de prelungire, durabilitatea și posibilitatea de reciclare a produselor, în scopul de a prelungi durata de viață și durata de viață utilă a produselor și/sau a componentelor produselor;
- J. întrucât primele verigi din ierarhia gestionării deșeurilor, și anume reducerea și pregătirea lor pentru reutilizare, sunt cele mai importante în vederea lansării unei strategii de eliminare a deșeurilor;
- K. întrucât consumul de resurse naturale al Europei a crescut cu aproximativ 50 % în ultimii 30 de ani, iar fiecare persoană consumă 43 kg de resurse pe zi;
- L. întrucât conservarea materiilor prime și limitarea producției de deșeuri sunt necesare atât din punct de vedere economic, cât și din punctul de vedere al mediului;
- M. întrucât diversitatea tot mai mare de produse, ciclurile de inovare tot mai scurte și moda în continuă schimbare determină o creștere a frecvenței cu care sunt achiziționate produsele noi și, astfel, o scurtare a duratei de utilizare a produselor;
- N. întrucât un potențial ridicat este asigurat de sectorul reparațiilor, al produselor de ocazie și al schimbului, adică sectorul care funcționează cu scopul de a extinde durata de viață a produsului;
- O. întrucât becurile cu LED-uri ar trebui să fie în mod ideal elemente înlocuibile, nu inamovibile;
- P. întrucât ar trebui să se asigure un echilibru între scopul extinderii duratei de viață a produselor și protejarea unui mediu care continuă să ofere stimulente pentru inovare și dezvoltare suplimentară;
- Q. întrucât apar rapoarte conform cărora telefoanele inteligente sunt proiectate în mod deliberat să nu mai funcționeze corect după un an sau doi,
 - 1. subliniază nevoia de a se ajunge la un echilibru între prelungirea ciclului de viață al produselor, transformarea deșeurilor în resurse (materii prime secundare), simbioza industrială, inovarea și politica privind deșeurile, inovarea, cererea de consum, protecția mediului și creșterea economică în toate fazele ciclului de viață al produselor și consideră că dezvoltarea unor produse din ce în ce mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor nu trebuie să încurajeze utilizarea produselor cu ciclu de viață scurt sau eliminarea prematură a acestora;
 - 2. subliniază că o durată de viață mai mare a produselor presupune adoptarea unor măsuri împotriva obsolescenței programate; solicită Comisiei și statelor membre să ia măsurile necesare pentru combaterea obsolescenței programate, dar și pentru creșterea responsabilizării consumatorilor prin intermediul unor informații îmbunătățite despre produs; solicită, în plus, Comisiei să analizeze rapoartele conform cărora unele produse precum telefoanele inteligente sunt concepute în mod deliberat pentru a avea o viață utilă foarte scurtă și, dacă este necesar, să propună măsuri de contracarare a acestui fenomen;

solicită, de asemenea, statelor membre să descurajeze introducerea pe piață a produselor cu obsolescență programată;

3. subliniază că, pentru o durată de viață mai mare a produselor, este nevoie să fie disponibile componente standardizate și modulare, care sunt mai ușor de înlocuit, și să existe o proiectare funcțională, în cadrul căreia să fie avut în vedere, printre altele, procesul de dezmembrare;
4. subliniază că trecerea la noi modele de afaceri, precum modelul „produsul ca serviciu”, are potențialul de a îmbunătăți durabilitatea modelelor de producție și consum, cu condiția ca sistemele produse-servicii să nu conducă la un ciclu de viață mai scurt al produselor, și evidențiază faptul că astfel de modele de afaceri nu trebuie să ofere oportunități de evitare a obligațiilor fiscale;
5. invită Comisia și statele membre să încurajeze dezvoltarea, producerea și comercializarea de produse adaptate unei utilizări multiple, care sunt durabile din punct de vedere tehnic și ușor de reparat și care, după ce au devenit deșeuri și au fost pregătite pentru reutilizare sau reciclate, pot fi puse la dispoziție pe piață sau introduse pe piață pentru a facilita punerea în aplicare corespunzătoare a ierarhiei deșeurilor; insistă asupra faptului că măsurile trebuie să țină seama de impactul produselor pe durata întregului lor ciclu de viață, precum și de ierarhia deșeurilor;
6. subliniază că dezvoltarea de noi modele de afaceri, cum ar fi serviciile bazate pe internet, noi forme de marketing, magazine care comercializează numai produse utilizate și un număr tot mai mare de spații de reparații informale (cafenele și ateliere de reparații în care persoanele pot efectua propriile lor reparații), poate contribui la prelungirea duratei de viață a produselor, dar și la creșterea gradului de sensibilizare a consumatorilor la produse cu o durată de viață lungă și a încrederii lor în astfel de produse;
7. subliniază că promovarea și sprijinirea modelelor de producție și consum durabile, utilizarea produselor eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, de folosință îndelungată, ușor de partajat, reutilizabile, reparabile și reciclabile, precum și descurajarea introducerii pe piață a produselor cu obsolescență programată sunt aspecte-cheie în prevenirea generării de deșeuri;
8. ia act de rolul strategiilor comerciale precum leasingul de produse în proiectarea produselor durabile, prin care firmele de leasing păstrează proprietatea asupra bunurilor închiriate și sunt stimulate să repună pe piață produsele și să investească în proiectarea de produse mai durabile, ceea ce conduce la un volum mai mic de produse noi și de deșeuri;
9. subliniază necesitatea de a integra în faza de proiectare a produselor caracteristicile care fac posibil ca acestea să fie reparabile, reutilizabile, reciclabile și durabile, deoarece cantitatea de resurse folosite pentru un produs este stabilită în mare măsură în această fază; subliniază că proiectarea produsului este un factor important în tranziția către o economie circulară deoarece are implicații pentru ciclul de viață al produsului în cauză;
10. îndeamnă Comisia și statele membre să își intensifice eforturile pentru a înlocui substanțele cu risc foarte ridicat și a limita substanțele care pot prezenta riscuri inacceptabile pentru sănătatea umană sau pentru mediu, pentru a asigura dezvoltarea unor cicluri de materiale non-toxice;

11. subliniază că statele membre ar trebui să stimuleze extinderea duratei de viață a produselor, atunci când acest lucru este benefic pentru mediu, și să sprijine crearea de sisteme care promovează activitățile de reparare, reutilizare, refabricare și recondiționare a produselor;
12. constată că este nevoie de o proiectare mai bună pentru a se asigura reparabilitatea, fiind extrem de important ca piesele de schimb să fie puse la dispoziție în primul rând pentru produsele a căror durată de utilizare poate fi extinsă în mod rentabil;
13. susține elaborarea la nivel european a unei definiții a noțiunii de obsolescență programată și introducerea unor măsuri de sancționare a acestei practici;
14. subliniază că lista de produse noi bazate pe proiectare ecologică ar trebui să fie mai ambițioasă și să includă mai multe produse;
15. indică rolul de pionierat al unor state membre în această privință, cum ar fi inițiativa țărilor din Benelux de a combate obsolescența programată și de a prelungi durata de viață a aparatelor (electrice) de uz casnic; subliniază importanța schimbului de bune practici în acest sens;
16. consideră că este esențială o mai bună informare a consumatorilor cu privire la funcționarea garanției legale de conformitate; solicită ca această garanție să fie menționată în întregime și în scris pe factura de achiziționare a produselor;
17. reamintește că disponibilitatea unor componente standardizate și modulare, planificarea dezmembrării, proiectarea unor produse de lungă durată și procesele de producție eficiente joacă un rol important pentru punerea în aplicare cu succes a economiei circulare;
18. invită statele membre să încurajeze campanii instituționale de promovare a activităților care implică repararea, cumpărarea și vânzarea de produse de ocazie, închirierea și schimbul, evitându-se astfel achiziționarea de produse noi;
19. invită Comisia să evalueze posibilitatea de a stabili norme privind conținutul minim de materie reciclată din produsele noi;
20. ia act de Planul de lucru pentru proiectarea ecologică pentru perioada 2016-2019 al Comisiei; salută în special desemnarea durabilității produselor ca posibil standard de mediu în ceea ce privește aspectele de eficiență a materialelor, inclusiv prelungirea duratei de viață a produselor, capacitatea de a reutiliza componente sau de a recicla materiale din produse scoase din uz, precum și utilizarea componentelor reutilizate și/sau a materialelor reciclate în produse;
21. solicită din nou Comisiei să propună o revizuire a legislației privind proiectarea ecologică pentru extinderea domeniului său de aplicare la toate grupele principale de produse, nu numai la cele care utilizează energie, și pentru includerea treptată a tuturor caracteristicilor legate de eficiența utilizării resurselor în cadrul cerințelor de proiectare a produselor;
22. îndeamnă Comisia să propună măsuri adecvate care să îi oblige pe producători să asigure disponibilitatea pieselor de schimb și, în ceea ce privește drepturile consumatorilor, să furnizeze informații privind perioada de timp în care piesele de schimb vor fi disponibile,

precum și să se asigure că aceste măsuri se aplică atât site-urilor de vânzare online, cât și punctelor de vânzare fizice;

23. solicită din nou Comisiei să evalueze, pe baza unei analize cost-beneficiu, posibilitatea de a stabili, în cadrul legislației privind proiectarea ecologică, valori minime pentru materialele reciclabile din produsele noi;
24. recunoaște importanța economiei colaborative și a platformelor de consum colaborativ ca noi modele de afaceri durabile care promovează o utilizare mai eficientă a produselor și o durată de viață mai lungă a acestora;
25. solicită Comisiei să se asigure că cerințele Directivei privind bateriile (2006/66/CE) privind eliminarea bateriilor și acumulatorilor¹ sunt pe deplin puse în aplicare de către statele membre și să încurajeze modelele de afaceri care promovează reutilizarea bateriilor;
26. observă cu îngrijorare cantitatea de deșeuri electronice generate de modemuri, routere și decodoare/set-top boxes TV atunci când consumatorii schimbă furnizorul de telecomunicații; reamintește consumatorilor și furnizorilor de telecomunicații că, potrivit Regulamentului (UE) 2015/2120, consumatorii din UE au deja dreptul de a utiliza echipamentul terminal pe care îl doresc atunci când trec la un nou furnizor de telecomunicații;
27. invită Comisia să analizeze modul în care poate fi încurajată și facilitată posibilitatea de înlocuire a becurilor cu LED-uri și să ia în calcul, pe lângă măsurile privind proiectarea ecologică, o abordare mai puțin strictă care să implice, de exemplu, etichetare, sisteme de stimulente, achiziții publice sau o garanție extinsă în cazul în care becurile nu pot fi eliminate;
28. subliniază că utilizarea responsabilă a produselor depinde de posibilitatea consumatorilor de a evalua cu precizie impactul produselor asupra mediului pe baza ciclului lor de viață, a amprentei lor asupra mediului și a calității acestora;
29. subliniază dificultatea de a introduce obligația de menționare pe etichete a duratei de viață preconizate a produselor; propune ca o astfel de afișare să facă mai întâi obiectul unei experimentări voluntare la nivel european, pe baza unui format și a unei metodologii comune;
30. atrage atenția asupra faptului că o cantitate mare de deșeuri electronice se datorează faptului că producătorii nu mai sunt în măsură să furnizeze actualizări de software compatibile cu hardware-ul; consideră că producătorii ar trebui fie obligați să furnizeze actualizări de software compatibile;
31. subliniază că se poate furniza un stimulent pentru o proiectare mai durabilă a produselor prin consolidarea principiului răspunderii extinse a producătorilor și prin stabilirea unor cerințe minime care trebuie respectate;

¹ Directiva 2006/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 septembrie 2006 privind bateriile și acumulatorii și deșeurile de baterii și acumulatori și de abrogare a Directivei 91/157/CEE (JO L 266, 29.9.2006, p. 1).

32. solicită Comisiei să utilizeze mai eficient eticheta ecologică a UE pentru a îmbunătăți informațiile privind ciclul de viață al produselor și înțelegerea durabilității produselor de către consumatori; subliniază că alegerea în cunoștință de cauză a unui produs sau a unei mărci de către consumator poate oferi în mod indirect stimulente economice pentru producători; subliniază că etichetarea ecologică ar trebui să includă informații privind durata minimă de viață sau de utilizare a produselor, astfel încât consumatorii să cunoască mai bine durata de viață estimată a produsului;
33. solicită Comisiei să elaboreze măsuri privind furnizarea către consumatori, dacă este cazul numai în mod voluntar, de informații cu privire la durata de viață preconizată a unui produs, la numărul de cicluri de utilizare la care este proiectat să reziste și la posibilitățile de a fi reparat, astfel încât consumatorii să poată lua decizii mai bine informate în momentul achiziționării produselor;
34. îndeamnă Comisia să solicite producătorilor să pună la dispoziția publicului manualele de diagnostic și de service, precum și să pună la dispoziție pe piață piese de schimb și accesoriile ale produselor pentru un număr minim de ani, în conformitate cu durata de viață preconizată a produsului, care trebuie indicată pe eticheta ecologică a UE;
35. solicită Comisiei și statelor membre să acorde resursele necesare pentru campaniile de educare și informare, pentru a promova modele de consum și de producție durabile, și subliniază beneficiile trecerii la o economie circulară eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor;
36. solicită Comisiei să efectueze un studiu de impact asupra economiei și mediului în ceea ce privește posibilitatea de a prelungi, în mod armonizat, perioada de garanție legală de conformitate a produselor;
37. îndeamnă statele membre, atunci când este cazul, să se coordoneze cu autoritățile locale și regionale, întreprinderile și asociațiile care organizează campanii de sensibilizare a consumatorilor cu privire la prelungirea duratei de viață a produselor;
38. atrage atenția asupra faptului că Comisia nu ar trebui să utilizeze viitoarea verificare a adecvării legislației nici pentru a retrage eticheta ecologică a UE, nici pentru a limita domeniul de aplicare al acesteia;
39. consideră că este important să se creeze stimulente pentru ca fabricanții să producă bunuri mai durabile; invită Comisia să propună ca producătorii să acopere costurile de reciclare în cazul în care bunurile lor au o durată de viață așteptată mai mică de cinci ani;
40. îndeamnă Comisia să promoveze, prin intermediul unor convenții internaționale, folosirea unor indicatori adecvați privind utilizarea eficientă a resurselor, pentru a face posibilă compararea industriilor și a economiilor și a asigura un mediu concurențial echitabil;
41. îndeamnă statele membre să efectueze o supraveghere efectivă a pieței pentru a se asigura că atât produsele europene, cât și cele importate respectă cerințele referitoare la politica privind produsele și la proiectarea ecologică;
42. solicită statelor membre să acorde stimulente economice pentru serviciile de reparare a produselor, astfel încât să faciliteze prelungirea ciclului de viață al produselor, ținând cont

de faptul că reducerile fiscale pentru repararea produselor pot oferi un stimulent pentru reutilizarea produselor și pot încuraja industria de reparații, acest lucru având potențialul de a genera avantaje sociale și la nivelul mediului, printre aceste măsuri numărându-se, de exemplu, o TVA mai mică pentru activitățile de reparare;

43. invită Comisia să ia măsuri pentru a se asigura că produsele care sunt încă utilizabile pot fi introduse în economia circulară mai ușor și mai eficient;
44. încurajează statele membre să pună în aplicare achizițiile publice verzi ca instrument de politică, în vederea accelerării tranziției la economia circulară;
45. solicită interzicerea totală a produselor cu defecte încorporate, proiectate pentru a pune capăt vieții produselor;
46. observă că existența unei capacități de îmbunătățire a produselor poate încetini obsolescența acestora și poate reduce impactul asupra mediului și costurile suportate de utilizatori;
47. îndeamnă Comisia și statele membre să asigure implicarea autorităților locale și regionale și să respecte competențele acestora;
48. îndeamnă Comisia să încurajeze schimburile periodice și structurate de informații și schimbul de bune practici în întreaga Uniune, între Comisie și statele membre, inclusiv cu autoritățile regionale și municipale;
49. îndeamnă Comisia să sprijine în mod activ inițiativele locale privind repararea, deoarece acestea creează, de asemenea, locuri de muncă ecologice la nivel local și oferă un serviciu util pentru consumatori.

**INFORMAȚII PRIVIND ADOPTAREA
ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ**

Data adoptării	11.4.2017
Rezultatul votului final	+: 62 -: 0 0: 0
Membri titulari prezenți la votul final	Marco Affronte, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Nessa Childers, Alberto Cirio, Birgit Collin-Langen, Mireille D’Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Mark Demesmaeker, Stefan Eck, Bas Eickhout, José Inácio Faria, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Arne Gericke, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Kateřina Konečná, Urszula Krupa, Peter Liese, Norbert Lins, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Ivica Tolić, Estefanía Torres Martínez, Nils Torvalds, Adina-Ioana Vălean, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Membri supleanți prezenți la votul final	Clara Eugenia Aguilera García, Nicola Caputo, Eleonora Evi, Martin Häusling, Elisabeth Köstinger, Merja Kyllönen, Stefano Maullu, Ulrike Müller, James Nicholson, Marijana Petir, Christel Schaldemose, Bart Staes, Tiemo Wölken

VOTUL FINAL PRIN APEL NOMINAL ÎN COMISIA SESIZATĂ PENTRU AVIZ

62	+
ALDE	Catherine Bearder, Gerben-Jan Gerbrandy, Anneli Jäätteenmäki, Ulrike Müller, Nils Torvalds
ECR	Mark Demesmaeker, Arne Gericke, Julie Girling, Urszula Krupa, James Nicholson, Jadwiga Wiśniewska
EFDD	Eleonora Evi, Piernicola Pedicini
ENF	Mireille D'Ornano, Sylvie Goddyn, Jean-François Jalkh
GUE/NGL	Stefan Eck, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen, Estefanía Torres Martínez
NI	Zoltán Balczó
PPE	Ivo Belet, Alberto Cirio, Birgit Collin-Langen, Angélique Delahaye, José Inácio Faria, Elisabetta Gardini, Jens Gieseke, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, György Hölvényi, Elisabeth Köstinger, Peter Liese, Norbert Lins, Stefano Maullu, Miroslav Mikolášik, Marijana Petir, Annie Schreijer-Pierik, Ivica Tolić, Adina-Ioana Vălean
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Paul Brannen, Nicola Caputo, Nessa Childers, Miriam Dalli, Seb Dance, Susanne Melior, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Christel Schaldemose, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Tiemo Wölken, Damiano Zoffoli
Verts/ALE	Marco Affronte, Bas Eickhout, Martin Häusling, Benedek Jávor, Davor Škrlec, Bart Staes

0	-

0	0

Legenda simbolurilor utilizate:

- + : pentru
- : împotriva
- 0 : abțineri